

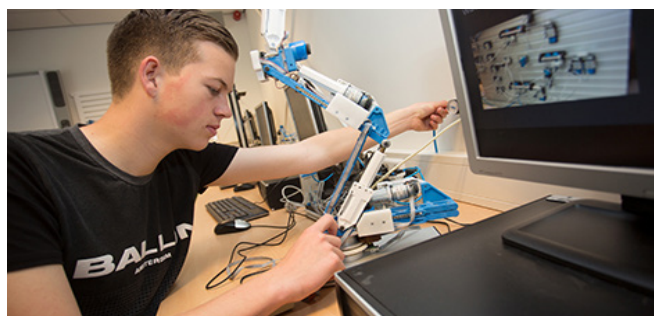
Stapelen van vmbo-diploma's basis-kader in 1 jaar!

Van der Meij college in Alkmaar

In 2010 is de maximale verblijfsduur in het vmbo afgeschaft en is het mogelijk gemaakt dat leerlingen vmbo-diploma's stapelen. Het Van der Meij college in Alkmaar laat gemotiveerde leerlingen na het afronden van de basisberoepsgerichte leerweg een jaar later een diploma op kaderniveau halen. Leerlingen zijn om verschillende redenen soms laatbloeiers. Voor een deel van de leerlingen uit vmbo-basis biedt een jaar langer voordelen, doordat ze met een kaderdiploma op een hoger niveau kunnen instromen in het mbo dan met een vmbo-basisdiploma. Hoe hoger het diploma, hoe groter de mogelijkheden. Een kaderdiploma geeft immers recht op toegang tot een Mbo-opleiding niveau 3 en 4. Bovendien hebben leerlingen dan een jaar langer de tijd om zich te oriënteren op en een keuze te maken voor een vervolgopleiding en een beroep. Na dit jaar zijn deze jongeren ook sociaal-emotioneel gegroeid en wordt de overstap minder kwetsbaar. Jaarlijks maken ongeveer 20 leerlingen gebruik van de mogelijkheid om hun vmbo basis diploma 'op te waarderen', maar daar moeten ze wel wat voor doen!

Profilering in alle vakken

Profilering geldt natuurlijk niet alleen voor het beroepsgerichte programma, ook de avo-vakken moeten op een hoger niveau gebracht worden. Docenten van het van der Meij college hebben per vak (avo en beroepsgericht), op basis van de examenprogramma's, precies in kaart gebracht waar de verschillen zitten tussen het examenprogramma van de basisberoepsgerichte leerweg en dat van de kaderberoepsgerichte leerweg. Daarnaast zijn ze nagegaan welke stof behandeld (en eventueel afgesloten) wordt in de derde klas. Die stof moet door leerlingen die hun profiel willen verbeteringehaald en afgesloten worden vóór de start van het extra leerjaar. Er is gekozen voor analyse van de examenprogramma's en niet van methoden, omdat in methoden meestal meer staat dan volgens de examenprogramma's moet. Docenten van het van der Meij college kennen de examenprogramma's en syllabi van hun vak en weten dus wat er van leerlingen in de verschillende leerwegen gevraagd wordt.

Motivatiebrieven

De voorbereiding voor herprofilering start in januari van een lopend schooljaar. In januari nemen alle vierde jaar leerlingen voor de avo-vakken deel aan een proefexamen (zie verderop) resultaten van de proefexamens tellen mee bij het beantwoorden van de vraag of leerlingen mogen herprofilen. Alle leerlingen die denken dat ze mee willen gaan doen aan de profielverbetering moeten in maart een motivatiebrief schrijven, waarin ze aangeven waarom ze hun profiel willen verbeteren. Deze motivatiebrief schrijven de leerlingen aan de directeur van de school. Meestal motiveren leerlingen hun keus met de wens in te stromen in een mbo-opleiding op niveau 3 of 4, heel soms wordt als motivatie gegeven dat de leerling nog niet weet wat hij na het vmbo wil gaan doen.

De motivatiebrieven worden in het team besproken, samen met informatie van vakdocenten (avo en beroepsgericht). Bekeken wordt hoe de leerling heeft gescoord op het proefexamen, hoe de motivatie van de leerling is en of opstroom voor hem tot de mogelijkheden behoort. Begin april wordt een besluit genomen of leerlingen die willen opstromen deel mogen nemen aan het voortraject.

Extra eisen

Opstromen kan niet zo maar, er worden best veel extra eisen aan leerlingen gesteld. Deze eisen worden vanaf het begin gedeeld met de leerlingen en hun ouders, zodat ze voor niemand als een verrassing komen. Extra eisen zijn:

- Herprofilering kan alleen in het profiel waarvoor op basisniveau examen is gedaan, dit in verband met de profielgebonden avo-vakken en het beroepsgerichte programma dat gevolgd is.
 - De leerling moet zich bij het mbo melden voor een niveau 2 opleiding, zodat er een terugvaloptie is als de leerling niet aan de overige eisen voldoet of bij nader inzien toch niet wil herprofilen.
 - Alle vakken moeten op basisniveau met een voldoende worden afgesloten.
 - Er moet gemiddeld een 6,50 behaald worden voor de centrale examens.
 - 70% van de taaltoets moet voldoende zijn.
 - Er moet minimaal een 6 behaald worden op de (aangepaste) rekentoets.
 - CKV en maatschappijleer moeten afgerond zijn.
- Deze cijfer blijven staan in het extra leerjaar.

Terugkomen tijdens zomerlek

Tussen het eind van het centraal examen en de examenuitslag volgen leerlingen die willen opstromen een speciaal programma dat voor de avo-vakken bestaat uit de stof die ze op kaderniveau gemist hebben in hun basisopleiding. Voor het beroepsgerichte programma moeten de leerlingen 2 keuzevakken van BB op KB-niveau brengen door middel van extra opdrachten en toetsen. De overige keuzevakken en het profielvak worden in het extra vierde leerjaar afgesloten. Deelname aan dit voortraject is voor deze leerlingen verplicht. Het voortraject wordt afgesloten met toetsen per vak. Deze toetsen moeten voldoende zijn. Heeft een leerling aan deze eisen voldaan, is hij geslaagd voor zijn basisdiploma én voor het voortraject, dan wordt de leerling in het volgend schooljaar ingeschreven als kaderleerling en volgt hij het programma van de kaderberoepsgerichte leerweg. Gedurende het schooljaar neemt de leerling deel aan de schoolexamens en aan het eind van dit extra, vierde leerjaar, doet de leerling op kaderniveau examen in alle vakken, avo en beroepsgericht.

Protocollen

Het van der Meij college heeft de afspraken en eisen zoals ze hiervoor zijn weergegeven vastgelegd in protocollen, zodat alle betrokkenen, leerlingen, hun ouders en docenten, weten waar ze aan toe zijn. Soms maakt de directeur van de school aparte afspraken met een leerling, bijv. een basisleerling die veel problemen gaf en waarvan het team nog een jaar vmbo niet zag zitten. Met deze leerling is afgesproken dat hij moest stoppen met het kaderprogramma als de problemen zich weer voor zouden doen. Gelukkig hoefde deze afspraak niet tot uitvoering gebracht te worden. Het van der Meij college biedt de mogelijkheid om van basis naar kader te gaan aan sinds 2011. Sinds die tijd is 1 leerling afgehaakt, omdat de vmbo-school niet meer bij hem paste. Want ook in het extra jaar blijft een leerling van het van der Meij college een VO-leerling. Er gelden voor deze (oudere) leerlingen geen aparte regels.

Doorstroom naar MBO

Aandachtspunt rond de herprofilering is de doorstroom naar het MBO. Er moet duidelijk uitgelegd worden dat de basisleerling zich een extra jaar heeft ontwikkeld en dus niet gezien moet worden als 'eigenlijk een basisleerling.' De leerling heeft immers aan alle eisen voldaan en heeft een volwaardig kaderdiploma op zak.

Proefexamens

Voorlichting over de mogelijkheid tot profielverbetering wordt vanaf februari gegeven aan ouders en leerlingen. Vanaf het begin wordt heel duidelijk aangegeven aan welke eisen leerlingen moeten voldoen en wat er van hen wordt verwacht. Net als alle andere leerlingen nemen de leerlingen die opstromen in januari deel aan het proefexamen. Dit wordt afgenomen voor de avo-vakken. De school is dan een week lang compleet in 'examensfeer'. De centrale examens van het vorig jaar worden dan afgenomen.

Leerlingen die zakken voor dit proefexamen zijn verplicht om in de tijd tussen het echte centrale examens en de uitslag onderwijs te volgen in de vakken waarvoor ze 'gezakt' zijn, als voorbereiding op een eventueel herexamen.

Voor deze leerlingen wordt een apart rooster gemaakt. Hiervoor is gekozen omdat de tijd tussen de uitslag en het herexamen te kort is om nog echt te oefenen. De proefexamens hebben als resultaat dat de leerlingen al een keer 'examen hebben gedaan', weten wat er komen gaat en beter scoren tijdens het echte centraal examen. De dreiging dat je terug moet komen als je voor je proefexamen gezakt bent maakt dat de leerlingen de proefexamens heel serieus nemen, want terugkomen voor een herexamen van nog helemaal niet zeker is dat je dat ook moet maken, dat wil toch niemand!